



KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET

DET TALTE ORD GÆLDER

Klima-, energi- og bygningsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål J om overfladetemperaturkrav til vinduer i BR15 i Folketingets Klima, energi- og bygningsudvalg den 26. februar 2015

Klima- og Byggepolitisk
Kontor

Energistyrelsen

J nr. 2015-401
Ref. BOS/NBV/HEA/DNA

Samrådsspørgsmål J:

Vil ministeren redegøre for, hvorfor han – i modstrid med ønskerne fra Dansk Byggeri, som havde ønsket kravet skærpet – vil fjerne kravet til overfladetemperaturen på vinduers inderside i det nye bygningsreglement (BR 15), og hvordan han på den baggrund vil undgå, at vi ser en vækst i angreb med skimmelsvamp og råd i vinduesrammerne?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Indledning

Jeg vil gerne takke for spørgsmålet, som vedrører det udkast til nyt bygningsreglement, der er sendt i høring den 6. februar med en høringsfrist den 20. marts.



Lad mig starte med helt principielt at slå fast, at vi befinder os midt i høringsfasen, der netop er til for, at alle parter har mulighed for at blive hørt. Jeg tager høringsfasen alvorligt, og den endelige udformning af BR15, eller bygningsreglement 15, jeg vil fremover sige BR15, vil derfor først blive besluttet, når høringen er afsluttet. Det er klart.

Når det er sagt, vil jeg samtidig gerne understrege, at forslaget om at fjerne overfladetemperaturkravet til vinduer fra bygningsreglementet ikke er grebet ud af den blå luft. Jeg vil meget gerne dele med jer, hvilke overvejelser der har været forbundet med spørgsmålet. Der har været en åben proces med involvering af hele branchen og en grundig faglig vurdering af kondensspørgsmålet, før det blev besluttet, at høringsudgaven af BR15 ikke skulle indeholde krav til overfladetemperaturer.

Branchen er delt i to på overfladetemperaturkravet, og jeg er blevet kontaktet af begge sider. Nogen mener, at kravet skal blive i bygningsreglementet, andre mener, at det skal fjernes fra bygningsreglementet.

Som I alle ved, så har der også været heftig debat i pressen om spørgsmålet, der har været mange påstande og mange holdninger er



kommet frem over de sidste par uger. Det er også derfor fint, at vi kan komme her i dag og få redegjort ordentligt for sagen og jeg håber, det kan bidrage til at få ryddet diverse misforståelser af vejen.

BR og den byggepolitiske dagsorden

Jeg har to overordnede formål med den igangværende revision af bygningsreglementet. For det første vil jeg gerne sikre, at bygningsreglementet fortsat er ambitiøst og bidrager til vores langsigtede klimamål. For det andet vil jeg gerne fjerne unødvendige nationale særkrav, der kan være med til at fordyre byggeriet.

Lige nu ligger der et udkast til bygningsreglement, som har skærpede krav til komponenter og energirammen - og som for vinduers vedkommende betyder, at energikravet strammes fra C til B-vinduer. Det vidner efter min mening om, at den ambitiøse linje, der blev lagt med energiaftalen fra 2008, den er fulgt til punkt og prikke.

Det første formål med revisionen synes jeg altså, at vi lever op til.

Det andet formål, altså opgøret med unødvendige nationale særkrav, står højt på



regeringens dagsorden, fordi vi ønsker at styrke konkurrenceevnen og billiggøre dansk byggeri.

Produktivitetskommissionen peger på, at hvis et land har mange særlige standarder og særkrav, som ikke gælder i andre lande, vil det virke væsentligt konkurrencebegrænsende. Danmark er det eneste land i Europa, der har særkrav til vinduers overfladetemperatur.

Produktivitetskommissionen understreger også, at danske virksomheder, der afsætter varer på både danske og udenlandske markeder, har stor fordel af at få så ensartede regler som muligt.

Så når vi lægger op til at fjerne overfladetemperaturkravet, er det ikke for at genere industrien, men simpelthen fordi det er sund fornuft, når vi ønsker at styrke konkurrenceevnen, og fordi det efter min bedste vurdering ikke er nødvendigt at opretholde dette nationale særkrav.

Regelforenkling bidrager også til at øge produktiviteten, og derfor ønsker jeg - helt på linje med visionen i byggepolitisk strategi - et bygningsreglement, der er så enkelt som muligt, uden unødvendige standarder og særkrav, der kan fordyre byggeriet.



Et billigere byggeri vil formentlig føre til øget beskæftigelse i byggesektoren og samtidig give øget incitament til at gennemføre de energirenoveringer, vi har så hårdt brug for.

Indeklimaproblematik

Nu vil fortalerne for at bevare kravet i bygningsreglementet nok hævde, at der netop er tale om et *nødvendigt* særkrav. Her må jeg sige, at jeg er uenig, og det er der tre grunde til:

For det første er det vigtigt for mig at fremhæve dette: den generelle stramning af energikravene til vinduer i bygningsreglementet, - altså det at vi skærper fra C til B-vinduer i 2015 og efter planen til A-vinduer i 2020 -, det vil i langt de fleste tilfælde i praksis også betyde en højere overfladetemperatur. Rent faktisk, og det her det synes jeg er interessant, kan vi i 2015 ikke finde vinduer på det danske marked, som - hvis de skal leve op til kravet om B-mærke - ikke også har en overfladetemperatur på over 11 grader.

I den forbindelse vil jeg også nævne, at der for nylig er blevet foretaget en såkaldt markedsscreening af udenlandske vinduesprodukter. Her har man undersøgt en række europæiske vinduer, som man potentielt



kunne forestille sig indført i Danmark, og der er målrettet søgt efter problematiske vinduer. I den screening er der heller ikke ét eneste af de 25 undersøgte vinduer, som levede op til B-mærket, som havde en overfladetemperatur under 11 grader. Ud fra disse forhold tyder det altså ikke på, at vi får en forringet kvalitet af vinduerne i Danmark, hvis vi fjerner kravet til overfladetemperatur. Det tyder ikke på, vi får en lavere overfladetemperatur på vinduer ved at fjerne kravet.

Men lad os for argumentets skyld forestille os, at fjernelse af kravet ville føre til en lavere overfladetemperatur og dermed risiko for kondens. Men der er vi altså allerede ude på anden revle. Her kommer vi til *det andet* argument for, at kravet ikke hører hjemme i bygningsreglementet, nemlig at kondens ikke udgør nogen sundhedsmæssig fare i sig selv, det er alene en brugsmæssig gene. Lad mig uddybe dette:

Sagkundskaben mener ikke længere, der er belæg for at sige, at lav overfladetemperatur og kondens *i sig selv* giver dårligt indeklima eller udgør nogen sundhedsrisiko. Energistyrelsen har fået gennemført en undersøgelse, der siger, at lave overfladetemperaturer alene kan give brugsmæssige gener.



Det er til gengæld i dag almindeligt anerkendt, at *kombinationen* af dårlig udluftning og lav overfladetemperatur kan give dårligt indeklima. Det er også almindeligt anerkendt, at den anbefalede løsning på indeklimaproblemer er ventilation og mere udluftning - ikke nationale særkrav om højere overfladetemperaturer.

Indeklima står højt på regeringens dagsorden, og for nybyggeriet har vi allerede gode krav til ventilation. For de eksisterende bygninger har vi en løbende informationsindsats, der sætter fokus på behovet for god ventilation og udluftning. Desuden arbejdes der i øjeblikket på at skærpe informationsindsatsen yderligere i forbindelse med bygningsrenoveringer.

Endelig vil jeg for *det tredje*, gerne fremhæve, at vi allerede har generelle krav i bygningsreglementet, der skal sikre mod skadelig kondens. Disse krav er til for at undgå råd og svamp i bygninger, herunder også i vinduesrammer. Og disse krav er altså også gældende, uanset om vi har et overfladetemperaturkrav eller om vi ikke har et overfladetemperaturkrav.

Konkurrencen fra andre lande

Det har været fremme i debatten, at en konsekvens af at fjerne overfladekravet og sætte konkurrencen fri vil være, at markedet



bliver oversvømmet af dårlige produkter, der for at dumpe prisen er teknisk dårlige og har en kritisk lav overfladetemperatur.

Jeg medgiver, at vi må forvente, at konkurrencen vil blive øget. Men fordi det generelle energikrav til vinduer er så højt i Danmark, forventer vi, at der i praksis kun vil findes vinduer, der har en overfladetemperatur, der ligger på niveau med ønskerne fra Dansk Byggeri.

Lad mig endelig bemærke, at én af styrkerne ved det danske bygningsreglement er, at fremtidige energikrav udmeldes som frivillige i god tid før de bliver bindende. I det eksisterende bygningsreglement BR10 er det angivet, at det forventede krav til vinduer i 2015 vil være et B-mærke, hvilket har givet branchen god tid til at innovere og indrette sig på skærpede krav til vinduers energimæssige ydeevne.

Jeg har selvfølgelig lyttet, når det nogle steder er blevet fremført, at der tidligere har været udsigt til en skærpelse af kravet til overfladetemperaturer. Jeg har derfor bedt Energistyrelsen undersøge, hvad der tidligere er blevet meldt ud i sagen.



Energistyrelsen har i den forbindelse oplyst mig om, at det i forbindelse med BR10 er fremgået af høringsnotatet, at *Erhvervs- og Byggestyrelsen forventer at stramme kravene yderligere senest i 2015*. Det kan have været med til at give branchen en opfattelse af, at der ville komme en stramning, og det er jeg selvfølgelig ærgerlig over.

Jeg må dog fastholde - og præcisere -, at der aldrig i BR10 er udmeldt et kravniveau for overfladetemperatur for BR15, hvilket er den procedure, der sædvanligvis følges ved tidlig udmelding af nye krav. Det er alene fremgået, at overfladetemperaturkravet ville blive revurderet i BR15, ikke skærpet.

Konklusion

Hvis jeg afslutningsvis skal samle op på min redegørelse her, så er mit svar på Per Clausens spørgsmål:

- For det første er det vurderingen, at vi ikke vil komme til at se en stigning i tilfælde af råd og svamp i vinduesrammer, hvis vi fjerner kravet til overfladetemperatur. Grundene er: 1) at vi skærper kravene til vinduer fra C til B-mærkede, hvilket generelt fører til højere overfladetemperaturer – pt. tyder det ikke på, at der efter 2015 vil være vinduer på det danske marked med en overfladetemperatur under 11 grader; 2) at kondens primært er et



problem relateret til dårlig ventilation, og der er allerede gode regler for ventilation i nye bygninger og gode informationsindsatser ift. eksisterende bygninger; og 3) fordi forebyggelse af skadelig kondens allerede er reguleret gennem bygningsreglementets generelle regler.

- Og for det andet er det min opfattelse, at overfladetemperaturkrav til vinduer ikke hører hjemme i bygningsreglementet, fordi kondens ikke *i sig selv* udgør en sundhedsmæssig fare.

Til sidst vil jeg gerne kvittere for den store indsats, som branchen har ydet ved udarbejdelsen af det nye bygningsreglement. Lad os nu se, hvad der kommer af høringssvar.

Spørgsmålet om overfladetemperatur er trods alt ét element i forhold til det samlede bygningsreglement. Som sagt træffes der først en beslutning om overfladetemperaturkravet, når høringen er overstået. Når der foreligger et høringsnotat, er jeg desuden åben for at tage en ny drøftelse med udvalget, hvis udvalget ønsker det.



KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET